

Óriási tarvágás a Hargitán

Szinte teljesen letarolták az erdőt a Vargyas völgyében, a Málnavész, Vereskút és Gyepüfeje dűlőkben, a Madarasi Hargita környékén. Szentegyháza 4000 hektárnyi erdejéből 3500 hektár már el

van lopva, és a megmaradt 500 ha 60%-a úgyszintén.

Ugyancsak lopják a csíkrákosi, madéfalvi, csíkcsecsói, lövétei, kápolnási és zetelaki erdőket.

Az erdészet, a rendőrség, az ügyészség tehetetlen. Vagy csak tétlen?

A kérdés: ki állítja meg a pusztítást.

(Honlevél, 2012. január)

Egy kép Erdély havasaiból.

Tollam gyenge e bérczes hon havasainak természeti szépségeit híven ecsetelni, mert oly dús ez a legmeglepőbb változatosságokban, hogy azokat csak élvezni lehet, de leírni nem. Egy havasi kép oly magasztos és nagyszerű, hogy erőnk megtörpül rajzának kísérletében.

A ki Erdélyt átutazza, vágyó gyönyörrel szemléli az égig nyúló havasok szokatlan szépségű rejtélyes tájait, s ha télen végig hajtat az Olt völgyén a kies Bárczaságig s túl azon Háromszék lapályán át Gyergyóig, magasztos illetéssel tekint föl a hóval födött havasok ormaira s szívében meghajol a természet e nagyszerű műve előtt. Oly magasztos látvány az, mely bámulatra ragad s önként ébreszti bennünk a vágyat, a természet e csodaművét közelebbről megismerni.

A havasok allján vagyunk — előhegyei tövén — nézzünk kissé körül, mit mutat e táj. Dúlt terek, pusztuló erdők, a vandalismusnak ezer nyoma, mi szemünkbe ötlük. Községi terek, fölvaltva egyes kis magán birtokkal, hol a pazarlás versenyt futott a pusztítással, ledöntve mindent mi útjában állott. Önkény, megrögzött pusztítási hajlam a községek — s általános elszegényedésből folyó szükség a kis birtokosok részéről, megtettek mindent hogy e közvagyonból az utónemzedékre mi se maradjon, kitéve azt egykor a legnagyobb faszükségnek. Mindent, mit a két romboló elem útjában lelt, könnyörtelenül föláldozott magán érdekeinek, nem gondolva az unokákra, kik apáik bűneért nyomorral fognak lakolni, martalékkal esve oly szükségnek, melyet kipótol-

ni egyhamar nincs ut, egyhamar nem leend alkalom.

Hunjunk szemet. Menjünk tovább, forduljunk el e kopár hegyoldaloktól, melyek utunkon követnek oly mélyen a völgybe a mennyire csak a lakott vidéktől távolság engedi. Itt a természet működésében kevésbé zavart, mert az irtó fejsze e határokig nem ér el.

A bükk itt végre szabadon lélegzik s mindig szebb állabokat mutat föl, szalagos egyenes, sima kérgű törzseivel, melyek bizonyos magasságig hová tovább, annál szebb és kifejtettebb példányokkal gyönyörködtetik szemünket.

A fűrgő hegyi patak, mely örökös morajával kőről kőre ömlik, itt tiszta csermelyé válik s itt ott egyes pisztrángok villámgyorsan bújnak el a neszre melyet jöttünk okoz. Jobbról kristály

tiszta forrás csörgedez a vadászok által fa kéregből rögtönzött csatornácskán, oly édes suttogással, hogy a fáradt utas önként le hajól hozzá, belőle forró szomját oltani.

Vezetőnk pisztráng halászatot tervez, mit örömmel s kíváncsisággal fogadunk, saját magunk is részt véve a mulatságban.

Vezetőink, kik a vidéket e czélből gyakran járják, e munkában jártasok. Egy oly pontot keresve, hol a patak lecsapolása lehetséges, azt kövel, gyp-pel, eltorlaszolják más folyást adva annak bizonyos vonalon, miáltal a patak medre jó darabon szárazon marad, ki-vévén, egyes mélyedéseit a kövek, szik-lák tövében, hol picziny kis tavak maradnak vissza, melyekben a megszorult pisztrángok menedéket keresnek.

Az ily kövek alá nyúl a munkás, ke-zével keresgélve a fürge állatot, mely villám gyorsan sikamlík ki a gyakorlatlan kézről. E fogdosás kíváncsiságunkat fölingerli s föltürkőzve mi is részt veszünk e valóban igen mulattató já-tékban.

„Maledictus piscis in tertia aqua,” mondja a csuklyás barát, s mi is taná-csát követve jó bolgátsi vagy rózsamáli-val öntjük le a jóízű eledelt s körbe jár-tatjuk a kulacsot felköszöntve erdélyi összekész szerint egymást, s éltetve a sokat szenvedett kis hazát, tartós szép jö-vőt kívánva, mely után oly rég sovárg.

Minthogy csak lassan és nyugtatva haladhatunk, elég időnk jut kissé körül nézni.

Roppant erdő sűrűjében vagyunk. A bükk itt jóval ritkább s a zordon klíma következtében növése is csökkent, de annál vidorabban és túlnyomólag lép föl itt a lúczfenyő, melynek valódi ha-zája úgyszólván csak itt veszi kezdetét.

Ős erdők rengetegében vagyunk.

A vadon pompája, a teremtés e nagyszerű műve előtt, magába tér a legzordabb kebel is, és tisztelettel hajol meg az istenség e csoda alkotmányá elé. — A természet, mely itt soha meg nem zavartatott, hihetetlen halmozott össze abban mit növényi erő előmutat-ni képes.

A zordon klíma, az egyformaságá-ban kevésbé változó folytonos nedves lég, a rendkívül termékeny talaj, a sa-játszerű, soha meg nem zavart zárlat, mely a törzsek alját védi; minden ösz-vevéve a fák korát annyira fokozza, hogy azok óriási magasságra nőve, s a viharoktól megkimélve, 300—400 s né-ha 600 évet érnek el 6 lábnyi vastag-ságban; kor, vihar, az ily törzseket idő-

vel halomra dönti, s egész halmaza azoknak földi el a talajt, a mohák leg-különbözőbb árnyalataitól ellepve.

Elfogul a kebel a természet e bűvös templomában.

Mély csend borítja itt a vidéket. Egy élő állat sem zavarja a csendet; madár hang nem halható itt soha, de sőt a szellő, mely a koronák tetőit szelid moz-gásba hozza, sem hat az erdő mélyébe.

Miután a nap már jót haladt útjá-ban, befejezzük e napi sétánkat.

Míg tarisznyáinkat kutatás alá vesz-szük, s tartalmuk fölött szemlét tar-tunk, addig vezetőink száraz gallyakból tüzet élesztenek. Két ágas, egy fanyárs, meg egy hegyezett vessző a pecsenyét öntöző szalonnának, hamar rögtönözve vannak, s alig pár perc s már forog a nyárs és süstörög a jó illatos pecsenye. Sajátszerű egy éldelet a szabadban rakott tűznek lángjába merengni, vagy egy a tűzhöz hengerített fatörzsön ülve egy ággal a tüzet piszkálni, közbe-közbe egy-egy kíváncsi pillantást vetve a nyársra mely türelmünket feszíti, bír-ván oly étvágygyal itt rendesen, a mily-lyel othon nem dicsekedünk.

Vége étvágyunk kivan elégtíve, mire az alkonyat is beáll.

Vezetőink egy árnyas fenyő aljában a puha mohán ágyat rögtönöznek, ösz-ve hordva egyúttal annyi száraz gally-at, mely elegendő, hogy a lábnál égő tűz éjen át ki ne aludjék. A bányadt szemeket az álom jókor lezárja, s jobb éjre s edesebb álomra mint itt a fenyve-sek illatos körében alig emlékszünk. Mély csend fog körül, s csak a mély tá-volból zúg föl hozzánk a patakok tom-pa moraja. Mély álom borít el min-dent.

Sajnos, de Erdély, a kies bérczes hon, a dús erdeitől nevét nyert ország, már is faszükséget szenved alantabb vi-dékein, míg havasain roppant erdők fe-küsznek parlagon, holott a természet azokat úsztató patakokkal oly dúsan látta el.

Erdély népe rég sóhajtja a szabadsá-got és sovárgva néz egy szebb jövőnek elébe, de e szép jövőnek kecsegtető képe mögött egy rém rejlik: a faszűke. — Úz-zük el azt míg lehet. Távolítsuk el az or-szágtól rémet s karoljuk föl Erdély erdés-zetét, mert e kérdéssel összefügg annak jóléte boldogsága, — e kérdés szerencsés megoldásától függ Erdély jövője.

Utunk tovább vezet — föl a legma-gasb csúcsra.

Itt a vidék kies, a lég tiszta de a szel-lő csipős, s lábunk átázik a dértől elle-pett fűben.

Vége a hegy csúcson vagyunk. Az örökös szél elsüvölt füleink mellett s ru-káinkba kapaszkodik, átjárva azt a di-dergésig. Fázunk, mint télen, és sie-tünk a kilátást élvezni, hogy védettebb vidékre bocsájtkozhatunk. 8000 láb magason állunk.

Szemünk még egyszer körül néz s szívünk összeszorul a benyomástól, mit a látvány nagyszerűsége okoz ben-nünk. Egy világ fekszik lábaink alatt a természet egész pompájában, hirdelve a teremtés nagyságát; egy világ ezer bérceivel, millió lakóival, kik parányi-vá törpülnek lábaink alatt: míg itt a magasban a lélek oly emelkedett, a ke-bel oly túltelt a legszebb érzelmektől.

Némán, szóltanul állunk itt egymás mellett, nem bírván meglepetésünkből magunkhoz térni. Lebilincselve állunk itt a helyen, elmerengve a távolba s fe-ledve körülünk mindent, míg csaknem ösztönszerűleg száll ki egy hang kebl-ünkből: Áld meg Isten e hont, e sokat szenvedett hazát, mely megbűnhődte már a multat és jövőndőt! —

Lázár Jakab.

(EL — 1868. március 109. oldal — Szerkesztett változat)

Helikopterrel a fa-tolvajok nyomában

Helikopterrel, terepjárókkal és qua-dokkal keresték a fatolvajokat a Bükkben. Öt embert elfogtak, kettőt a rendőrségre is bevittek. Borsod megyében mindennaposak a falopá-sok, tavaly több mint 10 millió forin-t kárt okoztak a tolvajok.

Együnk rovarokat

Az Európai Bizottság 3 millió euróval támogatja a rovarok ehetőségét kutató projekteket — írta a brit lap. Tudósok szerint az állattartás megdrágulása miatt elkerülhetetlen lesz a proteinben gazdag hatlábúak fogyasztása. Manap-ság mintegy 2,5 milliárd ember eszik rendszeresen rovarokat — állítja az ENSZ élelmiszer-bizottsági hatósága.

Honlapjaink:

www.oec.hu

www.erdeszetilapok.hu

www.vandorgyules.hu